

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

5. VII. Slovanskima blagovestnikoma 1904.

Mila radost:
koliko cerkvá
vrh slovanskih sveti se gora!
Rajski pogled:
koliko kresov
vrh zelenih se žari vrhov!

Kdo je stavil
gori svete hrame?
Srčna misel
žive vere same!
Kdo je veri
k nam pokazal pot?
Sveta brata —
Ciril in Metod.

In sedaj ne prašajte nikar,
kaj se vnema tisočerni žar!?

Komur vera
je največja dota
in najboljša
zemeljska dobrota:

Kaj ne vžigal
ognja vrh gora?
Kaj ne vnemal
bi ga dnu srca?
Kaj ne bosta
draga mu povsod:
Sveta brata —
Ciril in Metod?

Miroselski.

Staroslovenske mašne molitve o sv. Cirilu in Metodu.

M o l i t v a.

Vsemogi vékovečni Bože, iže črész blaženaja ispovednika svoja i arhierēja Kurila i Metoda Slovénkim Ezikom k poznaniju imene tvoega priti dal esi: podažd; da ejuže prazdnikom slavim se, v toju sdruženije sedinim se. Gospodem našim Isu-Hristom Sinom tvoim, iže s tobou živet i cesarstvet v edinstvé Duha svetago Bog v vse véki vékov. Amen.

T a j n a j a.

Na molenie naše, prosim Gospodi, i na svoih vérnih prinošenija prizri: da tebé budut ugodni v prazdnik tvoih svetih, i nam pribavet pomost tvoego pomilovanija. Gospodem našim.

P o p r i e š t e n i e.

Prosim, vsemogi Bože: da iže nam račiši podati dari nebeskie, hodatajuštema svetima tvoima Kurilom i Metodom, podasi přezreti zemnaja. Gospodem.

Iz glagolskega misala prepisal

x

VII. nedelja po Binkoštih.

Varujte se lažnjivih prorokov.
(Matej 7.)

Človek je stvarjen, da govori resnico. — Ker po grehu nepokornim naravnim močem upati ne moreš, kako dobro ti stori, da smeš stopiti pred odkrit človeški obraz, iz kojega jasnosti ti sije to, kar v duši gori; kako dobro ti dè, če se ti zrcali resnica iz te pripodobe božjega bitja, ki naj je posobljena v človekovem obrazu.

A kako te zadene bridko v srece, kako vničenega se čutiš samega sebe, če ti ni zasvetila iz bližnjikovega obraza nepokvarjena istinitost človeške duše in — da, kar v njega duši bedi; da to, žal, njega jezik taji.

Dragi! Oprti na evangeljsko svarilo „Varujte se lažnjivih prorokov“ premislimo danes o svojem zaupanju in nezaupanju do ljudi.

*

1-vič. Ljudem ne zaupaj preveč.

To se ti znajo mnogokrat postaviti ljudje: govoričijo in govoričijo, da bi vte-

gnili verjeti samim sebi. A ljuška modrost ne laže, ki sodbo o njih izraža v besedah: „Po hudi tovarišiji rada glava boli“.

Ljuba nedolžnost! Z medeno besedo, ki se siplje iz gladkih ust, tako pogostokrat stopi do tebe ta ali oni in ti govori, kakor da bi rožice sadil. Po jeziku soditi bi se mislilo: Alojzij je to; le da lilije ne nosi v rokah. Kar za malo časa se osvedočiš, kako je slednja njegova beseda bila le gola laž, hlimba ter hlimba vseskozi in kako je v ovčjo obleko ogrnjeni volk kakor nedolžno jagnje znal se prikrasti do tebe.

Prepričaš se, dal Bog da še o pravem času, kako je prav ob tega zapeljivca nastopanju obistinila se francoskega prekucuha grda izjava: „Človek ima jezik zato, da more svoje misli z njim zatajiti.“

Zato se nam blaženo glasi na veke poučilna prorokova beseda: „Proklet človek, ki zaupa na človeka“ . . . ter svojim srcem odstopi od Gospoda . . . Srečen je pa mož, ki zaupa na Gospoda in katerega upanje je Gospod.“ (Jerem. 17, 5—7.) In pridigarjeva trditev: „Tráp vsaki besedi verjame; a pametni prevdari svoje stopinje . . . Modri se boji ter se hudega ognje, a norec preskoči brez straha“. (Pregov. 14, 15—16.) Za vselej poučilen nam je svetopisemski glas: „Ne zanašajte se na lažnjive besede.“ (Jeremija 7, 4.) In pa: „Ne verjemite prijatelju in ne zanesite se na vojvoda.“ (Mih. 7, 5.)

2-gič. Ljudem ne zaupaj premalo.

Kakor je napančno preveč — tako vtegne napačno biti pa tudi premalo. Poštenim ljudem se upa na besedo in ne vprašuje se dolgo: Ali bi; ali ne bi?

Nič ti tako vstrajno ne otuji človeških src, nego tvoja omahujoča vera v zaupnost takim ljudem, kojim se dosedaj še ničesa bistvenega očitati ni moglo.

Če sploh nikomur na svetu zaupal ne boš — ne čudi se potem, da bodo tebe videč z ramami gibali ljudje ter reči hoteli: Pač mora sam biti jako slab človek, ki nikogar dobro in vsacega sodi tako slabo; slab človek, ki zaupa živalim krog sebe, a se straši vsacega, tudi najzanesljivejega člo-

veka, če pride do njega — ker človek je vendar le človek: človek je cvet iz Stvarnikovih rok. Ne čudi se potem, da bo od dné do dné ponehaval tudi takih bližnjikov zaupnost do tebe, ki so ti bili do sedaj verjeli na vsako besedo. — Konečna sodba o tebi jim bode: Če ne zaupa nikomur, končno tudi njemu zaupati ne bo.

Sicer res svari David v psalmu (107, 8): „Boljše je zaupati na Gospoda, nego zanesti se na človeka.“ A v II. listu sv. Pavla do Korinčanov (7, 16.) pa beremo zaupanja polne besede do ljudi: „Veselim se, da se v vseh rečeh smem zanesti na vas.“ In o Galačanih (5, 10) trdi isti sv. Pavel: „Na vas se smem zanesti v Gospodu.“ Filemona (21) pa hvali govoreč: „Iz zaupanja na tvojo pokorščino sem ti pisal: ker vem, da storiš še več, nego to, kar ti govorim.“ — Zato družabnemu življenju tako dobro denejo besede, ki so o verli hišni Gospodinji zabeležene v knjigi Pregovorov (31, 11—28) in ve glase: „Na njo se zanese srce njenega moža . . . ker včinja mu vse svoje žive dni dobro in ne hudo . . . Ona je pregledovala, kako se godi v hiši in ni kruha jedla brez dela. Njeni otroci vstali in so jo nad vse srečno imenovali.“

* * *

Dragi! Ne preveč torej in ne premalo. Zaupaj, iz polnega srca zaupaj, če ti iz lepe, najlepše človeške duše zažari resnica. Nezaupen bodi, skrajno nezaupen, če te kakor smrad iz pekla hoče omamiti zapeljivčevo črno dejanje.

Pred vsem pa prosi razsvitljevalce naših umov sv. Duha — naj te milostno obvaruje onih kobnih potov, po katerih smelimi koraki in vsem nam nevarnimi koraki stopajo — lažnjivi proroki. Amen.

Sedemstoletnica posvečenja sv. Prokopa.

(V spominj 5. juliju.)

Bratovski narod češki proslavi dne 4. maja srpana t. l. znamenit spominj. Tedaj mine sedemsto let, odkar je papež Inocencij III. raz-

glasil utemeljitelja slavnega sazavskega samostana, leta 1053. ondukaj preminulega opata Prokopa za svetnika.

Sazava! Kateremu Slovenu ne vzkipi od radosti srce, kadar čuje to blaženo ime? Namestu preproste puščavniške kolibe se je dvignil v tihi dolini sazavski veličasten samostan in ob njem božji hram, posvečen Mariji Devici in sv. Ivanu Krstniku. V njegovih krasnih prostorih so molili in prepevali slavo božjo menihi bazilijanci z opatom Prokopom na čelu v divnem slovenskem jeziku. V zatišju sazavskem je našla slovenska služba božja, ki sta jo zasnova sv. Ciril in Metod, varno zavetje. Tamkaj so hranili in razmnoževali vrli menihi stare slovenske bogoslužne knjige, pečali se z umetnostmi in s šolskim poukom.

Po dvajsetletnem sijaju se je utrnila zvezda nad Sazavo. Umril je opat Prokop.* Štiri leta pozneje so se morali umakniti slovenski menihi s Sazave. Nad Prokopovim grobom je jenjala slovenščina. S povzdignjeno palico v rokah se je prikazoval sv. Prokop novemu opatu po noči in ga podil iz svetišča, ki si ga je bil prilastil po krivici. Res so se zopet udomili za nekoliko let slovenski bazilijanci na Sazavi, dokler jih ni ugonobila domača nesloga.

Benediktinci, ki so se leta 1097. stalno naselili v sazavskem samostanu, niso izvrševali več slovenskega bogoslužja, vendar pa so čislali spominj ugodnika božjega Prokopa. Cenili so ga kakor utemeljitelja ondotnega samostana in kakor čudotvorca. Češko ljudstvo je trumoma hitel na Sazavo — na grob onega, ki ga je povelečal Bog stolikimi čudeži. Slava njegova je vzrastla do vrha, ko ga je rimska stolica prištela svetnikom.

Latinski životopis sv. Prokopa nam o tem poroča tole: Leta 1203. se je prikazal sv. Prokop sazavskemu opatu Blažu prvič, potem drugič in še tretjič priporočavaje mu vsakikrat, da bi oskrbevši si svedocho mnogih oseb duhovnega in svetnega stanu s spisom o čudežih, ki so se godili na grobu svetnikovem hitel na papeški dvor v Rim prosit, da bi se smeli vzdigniti častiti ostanki njegovi. In mož božji je obetal svojo pomoč, ko bi se apostolskemu namestniku ne

* Življenje sv. Prokopa je obširno opisala „Zgodnja Danica“ 1. 1901. list 26.

hotelo izpolniti te spodobne prošnje. Opat je torej privzemši si dva redovna brata z zadostnimi dokazili potoval k papežu Inocenciju III. Ko pa mu je ono važno stvar predložil in potrdil s pismi, spoznal je, da sv. oče ne verjame, češ da utegne biti svetost Prokopova mičasta. Vse leto se je mudil opat v Rimu trude se, dasi zaman, da bi dosegel svojega poslanstva namen. A za daljše bivanje v večnem mestu mu je pohajal denar in Blaz je moral hočeš nočeš misliti na vrnitev. Poklonivši se torej na grobeh knezov apostolskih izročil je nadaljno delovanje blažencu samemu in takoj po noči, ne da bi se bil zglasil, ostavil Rim. Tisti hip se je prikazal mož božji papežu v sanjah in je vihite opatsko palico takole govoril: Zakaj omahuješ? Zakaj odkladas? Zakaj ne privosčiš mojemu telesu dostojnega počitka v grobu? Zakaj si izpustil mojega služabnika praznotokega od tod? Če ga takoj ne ustaviš na poti — blizu Sv. Lovrenca pred ozidjem je že — če ne potrdiš čudežnih dokazil o mojem grobu in mi ne das dolžne časti — ob teli besedah je zopet dvignil palico — vdarim te in ti ne prizanesem. Prebudivši se iz sna vprašal je z zelo tresočim glasom papež opata, kdo da je. Prokop se zovem, odgovoril je neznan in izgnil. Drugega dne je sklical Inocencij III. kardinale, ki jih je bilo takrat trimajst v Rimu navzočih. Pozvavši opata Blaža nazaj preiskaval je točneje svedočebe njegove in potem služil sv. mašo o svetem očetu Prokopu. Brzo potem je poslal kardinala Gvidona z oblastjo in listi na Češko, da izvrši slovesno posvetničenje sv. Prokopa. To se je zgodilo dne 4. malega srpana leta 1204.

Kako se je vsilo v starodavnih časih posvetničenje ali kanonizacija? Posvetničenje je bilo združeno v dviganjem telesnih ostankov svetnikovih. Najprej so vzeli iz groba kosti oslavljenčeve, nato je najodličnejši navzočih duhovnikov prečital kanonizacno bulo; škot pa je naznanil dan, kdaj naj se praznuje god novega spoznavalca božjega. Kostí svetnikove so položili duhovniki v novo, krasno krsto in jo postavili za oltar. Potem se je opravila slovesna služba božja pri oltarju, ki je nosil ime novega svetnika.

Prav tako se je vsilo posvetničenje sv. Prokopa na Sazavi v nedeljo dne 4. malega srpana 1204. Ta dan je se sedaj posvečen njegovemu spominju. Sredi sazavske cerkve so postavili oltar novemu pomočniku češke zemlje. Čujmo, kaj

poroča životopisec o dogodkih, ki so se vršili pred sedemsto leti na Sazavi: Ko so vzdigali telo svetnikovo — piše — osvedočila se je neskončna moč božja z mnogimi čudeži: mnogo slepih je izpregledalo, gobavi so okrevali, bolni so se rešili bolezni, obsedeni so se oteli vpliva vražjega, jetniki so se osvobodili, gluhi so izprešlišali, nemi izpregovorili radi zaslug sv. Prokopa. Ko so odprli njegovo krsto, prihajala je iz nje prijetna vonjava tako, da so se vsi čudili. Kardinal Gvidon, ki je bil navzoč, ko so se godili številni čudeži, je naklonil samostanu mnogo milosti. Opatsko cerkev je oblagodaril z odpustki in v riznico ji je položil v dar mašno opravo, ki mu je rabila o slovesnem posvetničenju. Priporočivši samostan naklonjenosti škofov, ki so se bili vdeležili kanonizacije, se je vrnil v Rim.

Pripomniti treba, da je bil sv. Prokop prvi češki svetnik, ki je bil proglašen za svetca na podlagi kanoniškega procesa, kakoršnega je ukazal papež Aleksander III. leta 1170.

Telo sv. Prokopa je počivalo 535 let na Sazavi. Prizanesli so mu viharji, ki so divjali po češki domovini o husitski dobi, a ginilo je njegovo češčenje. Zato je ukazal praški nadškof Martin Medek, da naj se preneso ostanki sv. Prokopa v Prago. Dne 28. velikega travna 1588 so dvignili svetnika iz sazavske cerkve in ga v slovesnem izprevodu — cesar Rudolf II. sam je šel za procesijo — prenesli v kolegijatno cerkev vseh svetih na Gradčanih. Roko sv. Prokopa je l. 1669. vrnil nadškof Matej Sobek z Bilenberka cerkvi sazavski.

Grob velikega slovenskega svetnika je bil dolgo let zanemarjen. Malo kdo se je zmenil, kje počiva znameniti borilec za slovansko službo božjo. Sedanja sedemstoletnica oživi njegov spominj. Na Gradčanih v zlati Pragi svetkujejo te dni lepe slavnosti sv. Prokopu na čast. Včeraj t. j. dne 30. rožnika so prenesli njegove ostanke iz svetišča vseh svetih v stolico sv. Vida kjer so ga izložili v javno počesčenje. Tri nastopne dni se izvršujejo pobosti na slavo sv. Prokopa po vsej praški nadškofiji. Dne 4. malega srpana t. j. o njegovem godu bodo povsod po češki

domovini slovesne službe božje; tisto popoldne pa preneso ostanke svetnikove zopet na njihovo navadno počivališče v cerkev vseh svetih.

E.

Začetki krščanstva na Japonskem.

(Dalje.)

29. Spinola pred cesarjem.

Cesar Daifu Sama je umrl leta 1616. Naslednik mu je bil sin Ksongun Sama, ki je pod smrtno kaznijo prepovedal sprejemati pod streho krščanske duhovnike in jim dajati zavetje. Izza ukaza njegovega sta bila dne 22. velikega travna 1617 ob glavo dejana frančiškan Peter in jezuit Ivan Mahado. Spinola je bil vpričo, ko sta dala življenje za Krista. Radoval se je in si želel enake smrti za sv. vero.

Vkljub vsakovrstnim prepovedim in ukazom se je razširjalo krščanstvo na Japonskem dalje in dalje. Čvrsto je delovalo za Krista kakih trideset jezuitov, ki so izpreobrnil in krstili v dveh letih 2900 odraslih poganov. Zvedevši o tem ukazal je cesar, da naj pridno zasledujejo misijonarje in naj jih polove. Dne 14. grudnia 1618 so našli biriči dom, kjer se je skrival Spinola. Vklenivši njega in redovnega brata Ambroža Fernandezza so ju tirali na dvor vladarjev. Tu sta prebila vjetnika noč in dan v hudem mrazu na dvorišču. Spinola je navduševal krščanske vojake in jih izpovedoval. Tjakaj so privlekli tudi dva dominikanca, ki sta bila nedavno dospela na Japonsko.

Vladar je vse stiri poklical predse in jih zaslišal. Tedaj je izpodbil Spinola krivo natolcevanje, češ da bi katoliški misijonarji radi zagospodovali na Japonskem povdarjaje, da so prišli v to deželo le iz ljubezni do Jezusa in do neumrljivih duš človeških, o čemer svedoči njihova požrtvovalnost in to, da so pripravljene za večno življenje Japoncev dati svoje časno življenje.

„Ne razumevam tega, kar praviš, da ste prinesli življenje Japoncem — upiral se je vladar — saj jih je prav zaradi vašega delovanja mnogo izgubilo življenje“.

„Sedanje smrtno življenje ne zasluži, da se imenuje življenje, ker naglo mine. Pravo življenje je le življenje neumrljive duše, a to življenje nam more dati in ohraniti le vera Kristova. Ne čudi

se torej, ker tvoji rojaki, kolikor jih je našlo ta zaklad, radi darujejo zanj pozemeljsko življenje vedoči, da je telesna smrt vrata v blaženo večnost. Po tej sreči hrepenim že davno. Ti si kriv, da sem se približal temu svojemu namenu; zato se ti zahvaljujem iz dna srca in ne neham prositi Boga, da bi te razsvetlil s svojo milostjo, da tudi ti spoznaš resnice luč“.

Po tem zaslišanju so gnali vse jetnike vklejnene v Omurje v ječo. Tja gredoče so spremljali kristjanje, dotikali se spoštljivo njihove obleke in jih plakaje prosili blagoslova.

(Dalje prihodnjic).

P. B.

Iz domovine.

Popotni spominji na Dolensko.

„Lepa naša domovina.“

Hrvatska nar. pesem.

(Dalje.)

Moj popis o vrhu Medvedjeka še ni skončan. — Državna cesta, ki pelje proti vzhodu, se odtod spusti polagoma navzdol, ter se izgubi v samotno, tesno dolino. Na njenem dnu se loči tako zvana „mala cesta“ od nje, ter pelje k levi roki proti Veliki Loki, dalje proti Mirni, Št. Rupertu, Mokronogu. Državna cesta pa gre naravnost proti vzhodu, in vodi po strmih klancih proti Trebnjemu. Ondotna okolica se odtod vidi le površno skozi ozko dolinsko sedlo. Moj duh se je žalno oziral tja doli. Želel je v krilatí naglici pohiteti v Trebnje do groba pobratima, rajn. dekana Mateja Freliha, ki je ondi t. februarja 1891. skončal svoje časno trudapolno življenje, ter položen bil na večni počitek. Ker dolenska železnica takrat še ni vozila, bilo pa je zračen še zelo neprijetno zimsko vreme, nisem se pokojnikovega pogreba vkljub gorečih želja in najboljše volje zamogel vdeležiti. A —, ta bridki spominj na tej višini ni bil se edin. Od Trebnjega čez gorovje k desni vodi cesta v Žužembreg, in ob njej stoji med drugimi župna vas Dobrnič. Tudi tja je pohitel moj duh. V ondotni župniji je gradič Mala Vas, kjer je zablščala svitla zvezda našega rodu, preslavni ameriški misijonar, škof Friderik Baraga. A meni so bili pa tam v dan 7. aprila 1866. položili na mrtvaški oder drugega pristrčnega pobratima, župnika Josipa Alijančiča. Se zdaj se žalno spominjam onega

kobnega trenutka, ko mi je bila „Zgodnja Danica“ naznanila njegovo veliko prezgodnjo smrt. Nisem mogel verjeti lastnim očem, ko sem bral to žalostinko, in le ponavljal sem pri sebi: Moj preljubi Joža mrtev — to biti ne more! A žal, bilo je le preresnično tako. In kakor pravi pregovor, da nesreča mnogokrat ne pride ena sama, zgodilo se je v Dobrnjicah to prav to isto leto. Župnik Josip Alijančič je umrl v dan 7. aprilja; in — ož žalost in prežalost za župo — koj 18. aprilja za tem pa še njegov kapelan Anton Rozman. Vsem navedenim trem rajnim sem odtod od dna srca in duše želel večnega miru. Blagor njim, ki so zanesljivo že pri Bogu.

Ozrmo se zdaj proti zapadu! Kolikokrat sem v svojih mladinskih letih in tudi še pozneje v takozvani zreli dobi že stal na tej višini. Da bi se bil pa posebno zanimal za lepí razgled od tod — ne vem. A danes sem gledal in čutil vse drugače. Tudi razgledu od tod veljajo besede pesnikove: „Lepa naša domovina“. Tudi dolenski strani se mora priznati, da ni brez naravskih lepotij. Razgled od tod je krasen. Le to sem pomiloval od srca, da mi ni na strani bil izvedenec, ki bi mi bil bolj natančno tolmačil: kaj je to, kaj ono. Gorovje se vidi ob desni in levi strani precej daleč tja odmaknjeno. Pred mano mi je kazal valoviti svet v bližavi k desni prikupljivo okolico šentviško ob Zatičini; k levi pa dolino, po kateri drdra dolenska železnica dan na dan gori in doli. Novodobni tehnikí so drugače znali iskati ravnine, kakor naši stari spredniki, ki so gradili dolensko državno cesto. Na njej se res kar menjata klanec s klanecem. Komaj prekoračiš enega, že se ti pokaže drugi. Za to je pravo razsodbo izrekel oni huzarski poročnik, ki se je vozil z lastno priliko iz domačih ogrskih ravnin za svojim polkom v Italijo, katere provinciji Benečija in Lombardija ste pripadali nekedaj našemu cesarstvu. Rentočil je v neki krčmi v Višnjigori: „To je grbasta dežela, ta dolenska stran“. Še enkrat naj povem: Pomiloval sem vrh Medvedjeka, ker nisem imel človeka, ki mi bil tolmačil natančno razgled od tod. Le za romantično ozadje tega lepovida daleč tja gori proti zapadu mi je posodil šolski tovariš iz mladostnih let, rajni duhoviti Semrajec potopisni izraz:

„V gorensko oziram se skalnato stran,
Triglava blišče se vrhovi!“

Raz vrha spusti se cesta po umetno izpejanih serpentinah navzdol proti ravnini. Zadnji sledovi preloženc stare ceste so videti komaj še tu in tam. V podnožju Medvedjeka je kraj z imenom „Pod Gabrom“. Tu se nahaja sloveča stara gostilna „Pri Jerajki“. Ta dom mi je bil znan že od mladostnih let, ko sem potoval večkrat po teh krajih. Tudi danes sem se moral s svojo sopotnico tu zglasiti; kajti njena nečakinja je svakinja „Jerajeve matere“, kakor nazivljejo posestnico. Umeva se samo po sebi, da sva bila prijazno in dobro postrežena. Muditi pa se nisva vtrpela dolgo, ker nama je bilo pred vsem na tem, da bi se hlapec predolgo ne zamudil. Želela pa sva tudi kmalu priti v Zatičino, da si nekoliko ogledava ondodne znamenitosti. Z obljubo: da še prideva, in da želiva takrat pomuditi se dalj časa, sva se poslovila od prijazne Jerajeve matere. Kmalu potem smo prevozili železnično progo. K levi je bila videti postajska zgradba „Radohova vas“. Državna cesta ima tu k desni precejšnji ovinek, in zdajci smo bili na „Pljuski“, ki je zopet sloveča stara vozniška krčma ob dolenski državni cesti.

Nadučitelj Jos. Levičnik.

Z r n j e.

Sveta načela. (Iz spisov kardinala Manninga.) Učimo se, da ne moremo biti nikdar osamljeni in zapuščeni v tem življenju. Naš Gospod je obljubil: „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“. In v njem so z nami vsi njegovi svetniki. Oni se vdeležujejo njegovega sočutja z vojskovalno cerkvijo na zemlji. Ali nas bodo pozabili, ker so postali popolni? Ali nas bodo manj ljubili, ker imajo sedaj zmožnost, ljubiti nas še bolj? Ako jih mi ne pozabimo, ali se nas oni ne bodo spominjali z Bogom vred? Poklekni in si pri njih. Le tenek zastor je med njimi in med nami. Vsi, katere smo ljubili, in vsi, kateri nas ljubijo, katerih mi ne ljubimo manj, medtem ko nas oni bolj ljubijo, so zmerom blizu nas, ker so zmerom vpričo njega, „v katerem živimo in smo“.

Čemu smo prišli na svet, če ne zato, da kedaj gledamo obličje božje? To je namen, za kateri smo bili vstvarjeni; tja hrepeni naša duša

kakor do svojega vira in do svojega počitka. Boga ljubiti in umreti, to je tukaj človeku namen; to spoznavati v nebeški svetlobi, ljubiti Boga in zmerom bivati pri Bogu, to nam je življenje in blaženost.

*

Vse reči na zemlji so nestalne in minljive, ako jih hočemo gledati, ozreti se moramo nazaj za seboj . . . A kraljestvo vstajenja je pred nami, vse novo, vse stalno, vse božanstveno. Vse, kar smo, bomo po moči božji brez naveličanja, brez izpremembe ali utrujenja na veke.

*

Nauk bogoslovcev, četudi soglasen, ni predmet božje vere; a njih soglasje dela neko umsko izročilo, zoper katero ne more noben človek dvigati svoje sodbe brez predrznosti. Neprevidno bi bilo, ako bi se hoteli meriti s katerim izmed njih; več, nego nepravilno bi bilo, ako bi se stavili v nasprotje z njih soglasno sodbo.

*

Ni dovolj, da je izvor naši veri božji. Potrebno je, da je tudi struga, po kateri prihaja do nas, po božji uredbi določena in zavarovana.

*

Znati moramo, kako je treba učiti, preden učimo, in učiti se moramo ubogati, preden moremo druge voditi. Ta nezaupnost do nas samih prihaja od daru sinovskega strahu — to je od strahu, da bi utegnili žaliti Boga, bodisi v njegovih postavah, bodisi v njegovi resnici s kakim nepremišljenim dejanjem, ali s kako nepotrebno besedo.

*

Ako nimamo zaupanja do Boga, kažemo, da ne uvažujemo njegovega značaja, bodisi da ne umevamo njegovih dejanj, ali, da ne cenimo njegove dobrotljivosti; nismo se se naučili okušati ljubezni božje.

*

Bodí veselega srca, kdorkoli si v bridkosti, ker Gospod ti je pripravil „mesto božje“. Kakršnakoli je tvoja nadloga, znamenje je njegove ljubezni, ker „mož bolečin“ je naš kralj, in pot bridkosti je pot do nebeškega kraljestva. Druge poti ni, ki bi vodila v življenje. Plačilo ti je zagotovljeno, ako le ti sam ostaneš zvest. Ali verujemo te reči? Ali so to samo besede, ali gola resnica? Besede so Boga, ki je resnica.

Nikar ne govori: „Moje iskušnje so tako hude“ — ali: „Moje nadloge so tako velike“ — ali: „Mojih napak je toliko“ — ali: „Moji grehi so tako strahotni, da ne morem imeti zaupanja“, kajti tam ni treba zaupanja, kjer ni nobene nevarnosti. Ko so bivali apostoli na galilejskem morju ob prijaznem solnčnem svitu in ob mirni vodi — lepa podoba miru, ki je vladal v presvetem srcu Jezusovem — takrat niso kazali zaupanja. Toda, ko se je dvignil vihar nad nje in so besneli valovi in se je oglašal veter in ko so klicali: „Gospod, otmi nas, tonemo“, tedaj je Jezus odgovoril apostolom: „Čemu ste boječi, vi maloverni?“

*

Kadarkoli se nam pripeti kaj bridkega, recimo: „Glas dobrega pastirja je. Njegova šiba je in palica, ki me priganja in krepi“. Taka volja nam bo izpreminjala vse reči v razodevanje njegove volje in njegovega sočutja. Ako se nam ne obnese kak poizkus, bili smo morebiti preveč drzni ali prezaupni, to je bila skrita jama in smrt za naše podjetje. Ako so bile bridkosti dolgotrajne, smo se morebiti prej mirno usedli in v tem življenju počivali preveč brezskrbno. Ako so se nam dolge skrbi slednjič izprevrgele v pravo trpljenje, bilo je to zato, ker smo tega potrebovali za svoje pravo življenje; zato, ker drugače nismo hoteli izpolnjevati njegove volje in delati za svoje zveličanje. Učimo se torej okušati in spoznavati, da je on z nami. Vse reči so njegovo delo — in to je dovolj.

(Dalje prihodnjič.)

Filaret.

Jezus v zakramentu psv. Rešnjega Telesa.

Tomo Kempčan pripoveduje sledeči dogodek iz svojega življenja: Bil je kristjan, kateri je trpel zelo velike izkušnje zoper sv. vero. Zlasti so se mu vzbujali dvomi o božji pričujočnosti v prsv. zakramentu. Kolikorkrat je bil pri sv. maši, vselej je mej povzdigovanjem globoko vzdihoval za pomoč od Boga. Nekoč je bil pri sv. maši, katero je daroval pobožni kanonik Henrik Brune. Kakor po navadi vzbujale so se mu tudi zdaj izkušnje zoper vero. Tudi zdaj je vzdihoval in prosil Boga pomoči, da bi se jim mogel ustavljati. Ko pa duhovnik povzdigne sv. hostijo, vidi ta izkušani mož mesto sv. hostije v rokah mašnikovih nebeško lepo dete. Dete se mu je prijazno nasmehljalo. Ta dogodba mu je pregnala vse dvome. Dobil je živo vero in umrl v sluhu svetosti. Z.

Srce Jezusovo — naše zavetišče. Pobožen duhovnik se sprehaja po gozdu. Ko tako hodi po gozdu solznimi očmi, vidi na drevesu ptička, ki veselo prepeva svojo pesmico poveličuje svojega Stvarnika. V tem prileti kragulj in hoče pevčeka zgrabiti in končati. V tej stiski, kaj naredi živalica? V smrtnem strahu zleti v znamenje, ki je stalo ne daleč proč — bila je v njem podoba, kako bičajo Jezusa — za to podobo se skriva. Kragulj zleti za njim. Toda, kar zboji se in odleti. Ptček je rešen. Duhovnik zamišljen opazuje vse to. A neki notranji glas mu veli: „Ali vidiš? Kaj se obotavljaš! Glej, on ki je rešil drobnega pevčeka z veje, meniš, da zapusti tebe, svojega služabnika? Hiti, hiti tudi ti in se skrij v presv. rano Srca Jezusovega, ki je zato prebodeno, da lažje moreš vanje!“ — Duhovnik je storil to in — našel pomoč. o. G. R.

Možato odgovoril. Sin premožnega trgovca je dobil v dar dve krasno vezani knjigi od bogatega strica z Dunaja. Ko jih pregleduje, najde v njih nespodobne in protiverske stvari. Mladenič, dobro vzgojen, takoj zavije obe knjigi ter je vrne stricu z opazko: „Bral sem: slabe knjige so najhujši strup za mlado srce. Zato se lepo zahvaljujem za tak strup.“ Stric se je čutil razžaljenega, zato je pisal očetu, češ, to je sramotno za mladeniča, da ne mara takih knjig. „Kaj?“ odgovarja oče, „sramotno je, ako noče pošten mladenič slabih knjig. Je li more biti to častno, vedoma požirati strup zato, da se ga spozna? Raje vidim mrtvega svojega sina, nego brezvernega bogatajca, brez vesti, brez pokorščine in brez kreposti. Ne! nočem grajati sinu radi tega! Hvalim le Boga, da mi ga je do zdaj ohranil tako nepokvarjenega!“ — In ta pošten mladenič je sedaj najbogatejši trgovec na Moravskem. M.

Silno bogoskrunstvo. V Češki Lipi so vlomili tatje v romarsko cerkev. Ukradli so monstranco iz tabernakeljna, iztrgali iz nje Najsvetejše in vrgli po altarcu. Ostanke sv. Kristine so vse zdrobili, odnesli pa dragoceno skrinjico, ki je shranjevala te ostanke. Uropali so tudi

krasni ciborij in mnogo cerkvenega perila. Vse svetniške slike so poškodovali in onečastili. — Le trgajte vero iz src prebivalstvu, kmalu uvidite, kam da pridete. Človek brez vere postane res to, za kar ga vi imate — zvér. Ko bodo ljudje enaki zverem, potem pa gorje vam. Raztrgajo vas ob solnčnem svitu, sredi mestnega trga, ali pa v tistem črnem gozdu, kamor ste se pred njimi podali na bég. o. M.

Pokojni okrajni sodnik v Škojji Loki Jurij Levičnik se je vedno skazoval katoliški veri zvestega sinu. Radi tega je ob neki priliki eden njegovih poduradnikov izgovoril za rajnega te-le častne besede. Z zaničljivim obrazom je dejal: da naj bi pač ne bil postal Levičnik vradnik. „Ako pridem namreč do njega po opraviilu, in če zazvoni angeljevo česčenje, ne počaka toliko, da bi se dogovorila, nego obrne se v stran in moli, dekan naj bi bil postal in ne vradnik“ — to so lastne zbadljivčeve besede. Sodniku Levičniku je bil te olikane besede sporočil dober prijatelj. Njegov odgovor na to je bil po nekolikem molku: „O ko bi on nebi bil postal vradnik!“ Pomen tega odgovora je lahko umel le tisti, ki je poznal službovanje tega poduradnika. Kaj je bilo iz njegovih sinov in hčera, ni znano; to pa vemo, da se je sin sodnika in odličnega katoličana povspel do visokih časti. Sedaj je to predsednik c. kr. deželne sodnije — dr. Vojteh Levičnik. Župnik Alojzij Kummer.

Prošnja.

Mladenič posebno čast. duhovnikom ponižno priporočen v molitev za dar ljubega zdravja. Zahvala se naznani s polnim imenom v „Danici“.

Ljubljana, 30. junija 1904.

Fran Stražar.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.